

Bogár László: Egy kulcs

2012 március 06. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

Az alábbiakban arra tennék kísérletet, hogy rámutassak, az adóról szóló diskurzus miért nem alkalmas ma közös dolgaink megoldásának el?segítésére. Az adó valójában egy sajátos „szerz?dés” a becsületes állam és a becsületes állampolgárok között.

A szerzős szerint a befizetett adókból az állam olyan szolgáltatásokat nyújt, amelyeket azért ? elégít ki, mert igenis vannak olyan esetek, amikor ezt az állami nagyrendszerek tudják a leghatékonyabban ellátni. Ezért van az, hogy akadnak gazdag és sikeres országok az igen magas és igen progresszív adókulccsal rendelkezők között is, és vannak nagyon szegény és szétes? országok az alacsony és egykulcsos terhelés?ek között is. A másik kényes kérdés, hogy az egykulcsos adó ugyan valóban arányos, de nem mindegy, hogy amikor valaki a havi nettó fizetéséb?l elkölt ötvenezer forintot, akkor az egyúttal az egész havi fizetése, vagy mondjuk havi egymillió esetében a huszadik ötvenezer forint. Akinek ugyanis összesen ötvenezre van, az aránytalanul többet kényszerül fordítani a legelemibb létfeltételekre, mint akinek ez abban a hónapban már a huszadik ötvenezre.

Az arányosság így valójában csak elvont idea, a valóságban az egykulcsos adó aránytalanul nagymértékben sújtja az alacsonykereset?eket, és csak fokozza kiszolgáltatottságukat. Az az érv, hogy az egykulcsos adó majd mindenkit ösztönöz arra, hogy többet és jobban dolgozzon, legfeljebb azoknak meggy?z?, akik egyáltalán nem ismerik a mai magyar társadalom valóságos szerkezetét. Az ugyanis, hogy valaki magasabb teljesítménnyel többet keressen, a jelenlegi kegyetlen mobilitási zárok mellett enyhén szólva nem csupán elhatározás és kitartás kérdése.

Orbán Viktornak igaza van abban, hogyha a népet megkérdezik arról, hogy akarja-e az adók radikális csökkentését, akkor mindenki azt mondja, hogy persze, fel?le akár nulla is lehet az adó. Ám, ha ebben az utóbbi esetben kiderül, hogy akkor viszont nincs állami ellátó rendszer sem, tehát mindenkinek magának kellene piaci áron kielégíteni ilyen jelleg? szükségleteit, akkor fény derülne arra, hogy a magyar társadalom 85 százaléka valójában több állami szolgáltatásban részesül, mint amennyi adót befizet, így az adók eltörlésével rosszul jár. Vagyis az adók eltörlésével, illetve csökkentésével legfeljebb a fels? 15 század jár jól. Pontosabban, és ezt igazolják a latin-amerikai vagy afrikai példák, ?k sem! Azért nem, mert, ha az ? adókból fenntartott állami rendszerek így már nem tudnak a vesztes többség számára is szerény, de méltó életet teremteni, akkor a többség elnyomorodása és elkerülhetetlen kriminalizálódása valójában a gazdagokat is oly mértékben fenyegetné-károsítaná, hogy elvesztenék így megszerzett el?nyüket. Hogy ezt a gazdagok még a liberális világkapitalizmus fellegvárának számító USA-ban is megértették, azt jól szemléltetik az alábbi adatok. A 19. század végén és a 20. század elején az USA szövetségi jövedelemadója is egykulcsos volt, a szintje pedig mindössze hét százalékon állt. Az els? világháború pusztító társadalmi következményei nyomán azonban 1920 tájékán már egy rendkívül progresszív többkulcsos rendszer m?ködik, ahol a leggazdagabbak évi (mai áron) egymillió dollár feletti jövedelmükre már 77 százalékos adót fizettek. Ám a válság el?estéjén, 1928-ban az adó már csak kétkulcsos, és a leggazdagabbak hárommillió dollár felett is csupán 25 százalékos adót fizetnek.

A 1929-33-as válság polgárháborús helyzetet provokál, és Roosevelt elnök New Dealje a leggazdagabbak számára ötmillió dollár éves jövedelem felett 79 százalékos adót írt el?, az adókulcsok száma pedig ötre n?tt. S?t,

1945-ben minden idők legprogresszívebb amerikai adórendszere hét adókulccsal a leggazdagabbak számára évi kétmillió dollár feletti jövedelemnél 94 százalékos adókulcsot állapít meg! Ez már lényegében jövedelemmaximálás, hiszen szinte az egész e feletti jövedelmet elveszi.

Az ezt követő negyedszázad során, egészen 1970-ig az adórendszer rendkívül progresszív (öt és kilenc között van az adókulcsok száma) és a legmagasabb adókulcs végig 90 százalék körül van, csak a korszak utolsó éveiben esik 70 százalék alá. Ronald Reagan ultraliberális kurzusa ezt nyolc év alatt 28 százalékra viszi le, de még ekkor is azért két adókulcs működik. Ma is két adókulcs van, a maximális kulcs ma 35 százalékos. Mindez egyúttal azt is igazolni látszik, hogy nem célszerű kőbe vésni adórendszereket, mert a drámai változások áradata bármilyen követ elsodorhat. Tény azonban, hogy Amerika történelmének legsikeresebb időszakára éppen a rendkívül progresszív és rendkívül magas marginális adókulcsot alkalmazó évtizedekre esik.

Milliók mehettek ekkor egyetemre, juthattak olyan létfeltételekhez, amilyenekről addig nem is álmodhattak. A Rooseveltnél általánosan kért új egyezség megrendítéskor jól működött évtizedeken át, mert a tőketulajdonosok is megtapasztalhatták, hogy a jól tartott munkaerő meghálálja a gondoskodást, vagy, ahogy Mária Terézia fogalmazott, „etetni is kell a birkát, ha nyírni akarjuk”. Sajnos a rendszerváltás társadalmi, gazdasági, politikai elitjei még igen messze vannak a „bölcös parazitának” ettől a mentális szintjétől.

Bogár László - magyarhirlap.hu

DR. DRÁBIK JÁNOS
100 ÉVVEL TRIANON UTÁN
DVD A trianoni gyalázaatról tabumentesen

„Egy film amelyet minden
magyarnak látnia kell”

Ajánló
